

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 20.07.2011
Sayı: 21

47

14.07.2011

TBMM Başkanlığına

Kamu Avukatlarıyla ilgili olarak, **Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz** gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Atilla Kart
Konya Milletvekili

Emre Kıpırtıcı
T.C. Adalet Bakanlığı
Gözetim Şube Başkanı

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Adalet			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih: 01 Ekim 2011		F. No: 2/29		
Md.Y.	Müdür	D.Bsk.	G.Sek. Y.	Gen.Sek.
16	ÖZ	ÖZ	Karın	V. 1
BAŞKAN		M. Y.		

GENEL GEREKÇE

Kuvvetler ayrılığı prensibinin üç erkinden biri olan yargı, üç temel organdan oluşmaktadır. Bunlar, iddia, savunma ve karar organlarıdır. Kamuda çalışan Hakimler karar organı, Savcılar iddia organı ve Kamu Avukatları da savunma organı olarak yargısal fonksiyon ifa etmektedirler. Her birinin yaptığı görev, bulundukları statüye göre farklı olmakla birlikte, yargılamanın yürütümünde bunlardan birinin görevinin diğerinden daha üstün olduğu ya da diğerlerinden daha değerli bir fonksiyonu bulunduğunu söylemek mümkün değildir.

Kamuda istihdam edilen Kamu Avukatı ve Hukuk Müşavirleri, devletin temel ilkesi olan ve Anayasada yerini alan kuvvetler ayrılığı prensibi gereği yasama, yürütme ve yargı fonksiyonlarından, yürütme organının yargı yerlerinde temsil ve savunuculuğu görevini de üstlenmiş olduklarından, yargısal görevleri yanı sıra idari görevleri de ifa etmektedirler.

Kamu Avukatları, yürütmekte oldukları dava ve icra takibi dosyaları nedeniyle son derece büyük bir sorumluluk üstlenmişken, idari bir takım görevleri de yürüterek İdarenin hukuka uygun hareket etmesini sağlamakta ve Hukuk Devleti ilkesinin gerçekleşmesinde önemli rol oynamaktadırlar.

Yargı organı içinde görev ifa eden Hakim ve Savcılar ile Kamu Avukatları arasında ücret rejimi bakımından farklılıklar bulunmakta ve birbirini tamamlayıcı görev ifa eden bu meslek mensupları arasında ücret farkı son dönemlerde Kamu Avukatları aleyhine bozulmuştur.

Kamu Avukatları, yürütmekte oldukları görevlerin sorumluluğuna nazaran, Hukuk eğitimi almamış daha alt görevlerde çalışan diğer memurlarla neredeyse aynı miktarda maaş ve özlük hakları almaktadırlar. Bu durum Kamu Avukatlarının almakta oldukları vekalet ücretleri gerekçe gösterilerek her geçen gün daha da olumsuz hale gelmektedir. Halbuki, yıllardan beri Kamu Avukatlarının almakta oldukları vekalet ücreti limitinde bir artış yapılmamış ve son derece cüzi miktarlarda ödenen vekalet ücreti nedeniyle, Kamu Avukatlarının aldıkları maaş ve diğer ödeneklere de bir artış yapılmamaktadır.

Müstakil bir Kanuna sahip olmayan Kamu Avukatları açısından, statü ve özlük haklarını belirleyecek müstakil bir kanun çıkarılıncaya kadar, Kamuda istihdam edilen Avukatların ve Hukuk Müşavirlerinin ekonomik durumlarının iyileştirilmesi, hiç olmazsa diğer kamu görevlileri ile avukatlık hizmeti sınıfı aleyhine olan ücret farkının giderilmesi gerekmektedir. Kamu Avukatlarının ülkemizin son zamanlarda yakaladığı büyüme ivmesinden ve ulaştığı ekonomik iyileşmelerden pay almaması düşünülemez. Devletin son derece büyük müddeabihli davalarını takip eden, kamunun çıkarlarını korumak için her türlü fedakarlıkta bulunarak azimle çalışan Kamu Avukatlarının içinde bulundukları mali sıkıntıların giderilmesi, görevde kalıcılığın temini ve hizmet verimliliklerinin artırılmasına da katkı sağlayacaktır.

Kamuda farklı Kurum ve Kuruluşlarda istihdam edilen Avukat ve Hukuk Müşavirlerinin statü ve özlük hakları bakımından da farklılıklar bulunmaktadır. Hazine Avukatları ile diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler ve İl Özel İdarelerinde çalışan Avukatlar arasında maaş ve ödenekler bakımından farklı düzenlemeler bulunmaktadır. Hakimler ile Savcılar arasında özlük hakları açısından bir farklılık bulunmazken, farklı Kamusal alanlarda çalışan ve aslında aynı görevi ifa eden Kamu Avukatları arasında özlük hakları bakımında farklılık bulunmaması gerekmektedir. Bu anlamda söz konusu değişiklik ile farklı kurumlarda çalışan Kamu Avukatları arasında bu eşitsizliğin giderilmesi de hedeflenmektedir.

Ülke genelinde Kamunun farklı kesimlerinde istihdam edilen 3000 civarında Kamu Avukatı ve Hukuk Müşaviri bulunmaktadır. Bu nedenle, Kamu Avukatlarının özlük haklarında lehe yapılacak bir değişikliğin Devlet bütçesine ve Kamu Maliyesine aşırı bir yük getirmeyeceği de aşıkardır. Yine Kamu Avukatlarına ödenmekte olan vekalet ücretinin bütçeden ödenmediği, davalı ya da borçlulardan tahsil edildiği ve ödenmesi tahsil şartına bağlanmış olması karşısında, vekalet ücreti limitinde yapılması öngörülen artışın Kamu maliyesine hiçbir yük getirmeyeceği de ortadadır.

Bu itibarla, Kamu Avukatları ve Hukuk Müşavirlerinin özlük haklarına ilişkin yaşadıkları sorunların giderilmesi, görev ve sorumluluklarının karşılığı olan bir ücret alabilmeleri ve bu anlamda kendi aralarındaki adaletin de sağlanması bakımından mevcut mevzuat ve statü içinde hazırlanan Kanun Teklifimizin sunulması zorunluluğu hasıl olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışmakta olan Avukat ve Hukuk Müşavirlerinin takip ettikleri dava ve icra dosyalarından müvekkilleri Kurumları lehine takdir edilen ve yine Kamu Avukatları tarafında tahsil edilen vekalet ücretlerinden, Kamu Avukatlarına ödeme yapılmakta olup, bu ödemeler kanuni limite tabi tutulmaktadır. Konu 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146'ncı maddesinde düzenlenmektedir.

Gerçekten Kamuda çalışan Avukat ve Hukuk Müşavirlerine ödenmekte olan vekalet ücretinin yıllık brüt limiti, memur maaş katsayısının 10000 katsayı rakamı ile çarpımının oniki katı kadardır. Hesaplama belirlenen 10000 sabit katsayı, en son 21.03.2006 tarihinde 5473 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin c bendi ile değiştirilmiş ve bu tarihten beri sabit katsayıda herhangi bir artış yapılmadığı için ödenen vekalet ücreti limiti de son derece cüz'î miktarda kalmıştır. Teklifin kanunlaşması halinde Kamu Avukatları ve Hukuk Müşavirlerinin ekonomik durumunda bir nebze de olsa iyileştirme sağlanmış olacak ve vekalet ücretinin yıllık limiti günümüz şartlarına daha uygun bir miktara gelmiş olacaktır.

Vekalet ücretinin yıllık limitinin artırılması, Kamu maliyesine ve bütçeye herhangi bir yük de getirmemektedir. Zira, vekalet ücreti bütçe kalemlerinden ödenen bir ödenek değildir. Kamu Avukatlarının takip ettikleri dava ve icra dosyalarından takdir ve tahsil olunan vekalet ücretinin avukat ve hukuk müşavirine ödenmesi ile ayrıca % 15 – 20 oranlarında gelir vergisi tahsil edileceğinden, vergi geliri de sağlanmış olacaktır.

Bu şekilde bütçeye herhangi bir yük getirmeyen bir artışın yapılması ile Kamu Avukatları ve Hukuk Müşavirlerinin daha verimli çalışması sağlanacak, bu sayede takip ettikleri dosyaların daha hızlı sonuçlanması için azami çaba harcamalarına etki edecek ve giderek Devlet alacaklarının tahsilatında da bir artışa vesile olacaktır.

Bütün bu anlatımlar ışığında vekalet ücreti limitinin artırılması için Kanunda öngörülen katsayının artırılması gerekmektedir.

Madde 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak istihdam edilen kamu görevlilerine çalıştıkları hizmet sınıfı itibariyle özel hizmet tazminatı ödenmektedir.

Kamu Avukatları, özel hizmet tazminatı ödemesi bakımından belirlenen oranlara bakıldığında, diğer hizmet sınıflarında istihdam edilen devlet memurlarından daha düşük bir orana tabi tutulmaktadır. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, görev, yetki ve sorumluluk bakımından diğer hizmet sınıflarına nazaran daha fazla özellik ve önemi haizdir. Buna karşılık, avukatların özel hizmet tazminatı, teknik, sağlık, emniyet ve denetim hizmetleri sınıflarındaki memurların aldıkları orandan azdır. Devlet Memurları Kanununda, uzman tabipler için % 215, pratisyen hekimler için % 145, Teknik elemanlar için % 175, müfettişler için % 195 oranında özel hizmet tazminatı ödenmesi öngörülmüşken, Avukatlar için belirlenen oran % 135 olarak uygulanmaktadır. Söz konusu tazminat, emeklilik maaşına da etki etmesi nedeniyle, bu orantısızlık emeklilik döneminde de devam etmektedir. Kamu avukatlarının, yürütmekte olduğu görev ve üstlendikleri sorumluluk düşünüldüğünde, diğer hizmet sınıfları için öngörülen tazminata orantılı bir oran belirlenmesi ve özel hizmet tazminatı oranının artırılması teklif edilmektedir.

Madde 3- Devlet Memurları Kanununda hizmet sınıfları itibariyle, avukatlık, denetim, sağlık ve teknik hizmetler sınıfı için belirlenen ek gösterge oranları açısından başlangıçta bir denge kurulmuşken, zaman içerisinde yapılan değişikliklerle bu denge avukatlık hizmetleri sınıfı aleyhine bozulmuştur. Ek gösterge taban ve tavan katsayıları, diğer sınıflara nazaran düşük bırakılmıştır. Ek gösterge ödemeleri de, özel hizmet tazminatı gibi emekli maaşına etki ettiğinden, bu haksız durum emeklilik döneminde de devam etmektedir.

Ek gösterge tavan katsayısı 3000 olan Kamu Avukatları, hekimler, mühendisler ve müfettişlere nazaran hem aktif hem de pasif dönemde daha az ek gösterge almaktadır. Bu durumun avukatlar lehine düzeltilmesi gerekmektedir.

Madde 4- Ek gösterge katsayılarına ilişkin Avukatlar için yapılan düzenlemeye paralel olarak, Genel İdare Hizmetleri sınıfında istihdam edilen 1. Hukuk Müşaviri, Başhukuk Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Muhakemat Müdürü ve Hukuk İşleri Müdürü kadrolarında görev yapan kamu hukukçuları için de gerekli iyileştirme yapılması sağlanmış olacaktır.

Madde 5- Avukatların asli görevi, müvekkillerini yargı yerlerinde ve çeşitli Kurum ve Kuruluşlar nezdinde temsil etmektir. Özü temsil olan savunma görevini Kamuda, müvekkilleri Kamu Kurumlarını temsil etmek suretiyle ifa eden Kamu Avukatlarına, Muhakemat Müdürlerine, Hukuk İşleri Müdürlerine ve Hukuk Müşavirlerine, bulundukları makam itibariyle Devlet Memurları Kanununda öngörülen şekilde makam ve temsil tazminatı ödemesi yapılmamaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde, hangi devlet memurlarının ne oranda makam tazminatından faydalanacakları düzenlenmiştir. Kamu Avukatları ile Hukuk Müşavirleri, müvekkilleri olan Devleti temsil etmelerine rağmen makam ve temsil tazminatı uygulamasının dışında bırakılmıştır. Bu durumun düzeltilmesi için değişiklik teklifi sunulmuştur.

Madde 6- 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda, Kurum personeline ödenecek ek ödemenin tavan oranları Kanunun 28. maddesinde belirlenmiştir. Bu düzenlemede, sağlık hizmetleri sınıfı için, genel idare hizmetleri sınıfından ayrı bir oran belirlenmişken; avukatlık hizmetleri sınıfı için ayrıca ve açıkça bir oran belirlenmemiştir. Bu nedenle de, avukatlık hizmetleri sınıfı için de, genel idare hizmetleri sınıfı için belirlenen tavan oranlar uygulanmaktadır.

Bu uygulama, son derece önemli bir görev ifa eden avukatlık hizmetleri sınıfındaki Kamu Avukatları açısından kabul edilebilir değildir. Zira sağlık hizmetleri sınıfında görev ifa eden Uzman Tabip için % 650, Tabip için % 550, Eczacı için % 500, Diş Tabibi için % 500, yüksek okul mezunu Hemşire için % 225, lise mezunu Hemşire için % 150, müfettişler için % 175 oranında ek ödeme yapılırken, Kurum Avukatlarına % 140 oranında ek ödeme yapılması hiç de adil değildir. Lise mezunu bir kamu görevlisinden de az ek ödeme yapılması açık bir haksızlıktır.

Mevcut haksızlığı gidermeye yönelik olarak, avukatlık hizmetleri sınıfı için de ayrıca ve açıkça bir oran belirlenmesi amacıyla değişiklik teklifinde bulunulmuştur.

Madde 7- Kamu Avukatlarının özlük hakları bakımından kendi aralarında bir dengesizlik ve eşitsizlik bulunmaktadır. Kamunun farklı alanlarında çalışan farklı Kamu Avukatlarına farklı ücret rejimi belirlenmiş durumdadır.

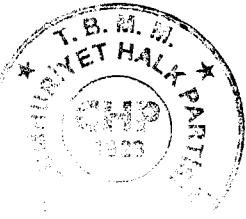

3717 sayılı Kanun ile Hazine Avukatlarına görevleri sırasında katıldıkları keşif ve haciz işlemleri için yol gideri ve tazminat ödemesi yapılırken, aynı görevleri yürüten diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ile Kooperatif ve Birliklerde çalışan Avukatlara bu ödemeler yapılmamaktadır. Bu durum aynı statü içinde çalışan Avukatlar arasında bir adaletsizliğe yol açmakta ve çalışma barışını bozmaktadır.

Bu itibarla, Hazine Avukatlarına tanınan bu imkandan diğer Kamu Avukatlarının da yararlanması için söz konusu değişikliğin yapılması gerekmektedir.

Madde 8- Yürürlük maddesidir.

Madde 9- Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasının ikinci cümlesinde geçen "10000" katsayısı, "60000" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 152'nci maddesinin "II- Tazminatlar" fıkrasının "A- Özel Hizmet Tazminatı:" bölümünün (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“d) Avukatlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için % 215’ine,”

MADDE 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ekli (I) sayılı cetvelinin "V- Avukatlık Hizmetleri Sınıfı" başlıklı bölümü aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir:

"V- AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI

<i>Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan</i>	1	4200
	2	3600
	3	3000
	4	2200
	5	1600
	6	1300
	7	1200
	8	1100''

MADDE 4- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Eklisi (II) sayılı cetvelinde yer alan, "1. Hukuk Müşaviri" ve "Başhukuk Müşaviri" kadroları için ek gösterge katsayısı "6000"; "Hukuk Müşaviri", "Muhakemat Müdürü" ve "Hukuk İşleri Müdürü" kadroları için ek gösterge katsayısı "4500" olarak uygulanır.

MADDE 5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 8'nci sırasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiş ve önceki (d) bendi ise (e) bendi olarak teselsül ettirilmiştir:

"d) Kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olmak şartıyla Hukuk Müşavirleri, Muhakemat Müdürleri, Hukuk İşleri Müdürleri ile Avukatlar 2000"

MADDE 6- 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 28'inci maddesinin 2'nci fıkrasının ikinci cümlesinin başındaki “Sağlık hizmetleri” ibaresi, “Avukatlık hizmetleri, sağlık hizmetleri” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 7- 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi İle 492 sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun’un 1’inci maddesinde yer alan “Devlet davalarını takibe yetkili hazine avukatları” ibaresi ile 2’nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “Hazine Avukatlarına” ibareleri, “Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde çalışan bütün Kamu Avukatlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Ch. 1

Habip KOCAMAN

Kanunlar ve Kararlar

Müdürü